

Sygn. akt I C 2005/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lipca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu, Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Iwona Wielkanowska

Protokolant: sekr. sąd. Magdalena Konczewska

po rozpoznaniu w dniu 25 lipca 2016r. w Toruniu

na rozprawie

sprawy z powództwa: M. S.

przeciwko: (...) S.A. w S.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) S.A. w S. na rzecz powoda M. S. kwotę 43.000 zł (czterdzieści trzy tysiące złotych) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 16czerwca 2015r. z uwzględnieniem zmiennej stopy procentowej do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo w pozostałej części;
3. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 841,28zł (osiemset czterdzieści jeden 28/100 złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;
4. zarządza zwrot na rzecz powoda kwoty 1.360,60zł tytułem niewykorzystanej zaliczki.

Sygn. akt I C 2005/15

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym dnia 2 listopada 2016r. przeciwko pozwanemu (...) S.A. w S. powód M. S. domagał się zasądzenia od pozwanego kwoty 150.000zł tytułem zadośćuczynienia z art. 446 § 4 kc wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 15 kwietnia 2015r. do dnia zapłaty oraz zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego (k. 3-8).

W uzasadnieniu żądania wskazano m.in., że powód jest dziadkiem zmarłego tragicznie K. M. (1). Śmierć wnuka nastąpiła w wyniku wypadku, do którego doszło 12 czerwca 2014r. Sprawca wypadku wyrokiem Sądu Rejonowego w T. został uznany winnym i skazano go na karę jednego roku i sześciu miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem na pięć lat.

Pozwany wypłacił powodowi zadośćuczynienie w łącznej wysokości 7.000zł.

W ocenie powoda dodatkowe roszczenie o zadośćuczynienie jest w pełni uzasadnione.

Powoda ze zmarłym wnukiem łączyła bardzo silna więź. Byli ze sobą żyłymi, wzajemnie się wspierali i mogli na siebie liczyć. Zmarły K. bardzo często pomagał dziadkowi we wszystkich obowiązkach. Jego śmierć była nagła i niespodziewana, co jeszcze powiększa rozmiar tragedii. Po śmierci wnuka pogorszył się stan zdrowia powoda. Powód dużo myśli o wnuku, odczuwa pustkę i smutek.

Żądanie odsetek od 15 kwietnia 2015r. jest uzasadnione tym, iż w dniu tym pozwany uznał szkodę M. S..

W odpowiedzi na pozew (k. 34-37) pozwany (...) S.A. w S. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych.

Pozwany podniósł, m.in. zgłoszone przed sądem roszczenie jest całkowicie nieuzasadnione i niezrozumiałe. Powód w żaden sposób nie wykazał jego wysokości. Wyplacona tytułem zadośćuczynienia kwota jest adekwatna, a pozwany przy jej wymiarze uwzględnił indywidualne okoliczności szkody. Zadośćuczynienie nie może stanowić źródła wzbogacenia. Sprawa powoda została wnikliwie zbadana przez pozwanego na etapie likwidacji szkody.

W dalszym toku procesu strony podtrzymały swoje stanowiska.

Sąd ustalił co następuje:

K. M. (1) zginął w wypadku drogowym, do którego doszło w dniu 12 czerwca 2014r. w miejscowości S. k. T.. Doszło wówczas do czołowego zderzenia dwóch samochodów osobowych – m-ki F. (...) oraz S. (...). K. M. (1) był pasażerem F. (...).

W momencie wypadku posiadacz samochodu F. (...) był stroną umowy obowiązkowego OC - posiadał wykupioną polisę wystawioną przez pozwanego (...) S.A. w S..

Kierujący pojazdem F. (...) M. K. wyrokiem Sądu Rejonowego w T. VIII Wydział Karny z dnia 17 lutego 2015r., sygn. akt VIII K 1733/14, został uznany winnym popełnienia czynu z art. 177 § 1 i 2 kk i skazany na karę 1 roku i sześciu miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem na pięć lat.

(okoliczności bezsporne – 3-8,34-37, a ponadto dowód: wyrok SR w T. z dnia 17 lutego 2015r. – k. 91-92, odpis skrócony aktu zgonu – k. 14)

W chwili śmierci K. M. (1) miał 18 lat. Mieszkał wraz z rodzicami i starszą o 3 lata siostrą w T.. Uczęszczał do Technikum Ogrodniczego o specjalizacji architektura krajobrazu. Była fanem motocykli. Miał swój pokój, w którym do dziś na ścianie wisi obraz motocykla, który dostał od powoda. Odbywał kurs prawa jazdy na motor i samochód osobowy. Działał w organizacji (...). Raz uczestniczył w sztabie (...). Chciał się usamodzielnąć, mieć dwoje dzieci. Myślał o założeniu firmy transportowej. Miał dziewczynę o imieniu M..

Powód w dniu wypadku, wliczając tragicznie zmarłego K. M. (1), miał 7 wnucząt. Troje z nich mieszka za granicą. Reszta w Polsce.

Powód w momencie śmierci wnuka mieszkał wraz z konkubiną w domu znajdującym się w Silnie. O wypadku dowiedział się telefonicznie. Za godzinę był kolejny telefon z informacją, że K. nie żyje. Powód wewnętrznie załamał się, ale na zewnątrz stał się być twardy. Najgorsza była Wigilia w rok wypadku gdyż wszystkie Wigilie zawsze spędzane są o powoda.

Z K. powód widywał się często, przynajmniej raz w tygodniu. K. sadił dziadkowi drzewka, kosił trawę, rąbał drewno. Powód utrzymywał serdeczne i częste kontakty z rodziną zmarłego wnuka. Spotykali się w weekendy, we wszystkie święta, w każde urodziny i imieniny, w dzień dziadka, na grillu. Przed wyprowadzką do S. powód wraz z rodziną K. mieszkali na jednym osiedlu. Po wyprowadzce do S. powód kupił quada i K. często bywał u niego aby sobie pojeździć. Powód opłacił też K. kurs na prawo jazdy.

Powód po śmierci wnuka nie korzystał z pomocy psychologicznej ani psychiatrycznej. Pomagał rodzinie zmarłego po jego śmierci. Załatwiał sprawy związane z pogrzebem. Miał zaburzenia snu. Przed śmiercią K. cierpiał na nadciśnienie. Dolegliwość ta po śmierci wnuka nasiliła się. Obecnie powód czasem zażywa ziołowe tabletki na uspokojenie. Powód stara się wspierać najbliższą rodzinę zmarłego. K. kochał jak własnego syna. Jest co tydzień na grobie wnuka.

Żona powoda zmarła w 2002r. Obecna konkubina powoda jest wdową po bracie zmarłej żony powoda.

Po śmierci wnuka powód przeniósł ciało żony na cmentarz, gdzie został pochowany K. M. (1). Jednym z powodów takiej decyzji było to, że matka zmarłego K. nie chce do powoda jeździć drogą, na której wydarzył się wypadek. Powód odwiedza grób żony i wnuka co najmniej raz w tygodniu. Przenosiny ciała żony wyzwoliły w powodzie powtórny żal po jej śmierci.

Przed śmiercią K. powód często żartował, był wesoły. Po śmierci wnuka powód jest bardziej milczący, spokojniejszy, czasami myślami „jest daleko”, ogląda zdjęcia. Czasem jest też nerwowy lub apatyczny. Wstaje i jest „nie do życia”. Ma potrzebę częstego przebywania na cmentarzu .

(dowody:

- zeznania świadka D. M. – k. 63v.-64,
- zeznania świadka E. M. – k. 64-64v.,
- zeznania świadka K. M. (2) – k. 64v.– 65,
- zeznania świadka Ł. M. – k. 65v.,
- zeznania świadka J. M. – k. 65v.-66
- przesłuchanie powoda –protokół rozprawy 25 lipca 2015 k.103 akt)
- opinia sądowo-psychiatryczna – k. 71)

Powód M. S. nie zdradza obecnie zaburzeń psychicznych, które wymagałyby terapii psychologicznej czy leczenia farmakologicznego. W związku z tragiczną śmiercią wnuka w czerwcu 2014r. przeżył reakcję żałoby objawiającą się obniżeniem nastroju, poczuciem straty, niesprawiedliwości, zaburzeniami snu. Odczuwał wówczas subiektywny dyskomfort, jednakże był w stanie zmobilizować się do sprostania codziennym obowiązkom. Dolegliwości psychiczne w nasilonej formie występowały w pierwszych miesiącach po śmierci wnuka, następnie ustępowały samoistnie. Obecnie są one okresowo wyzwalane przez kontakty z rodzicami zmarłego i obecną sprawą sądową.

(dowód: opinia sądowo-psychiatryczna – k. 70-72)

Powód szkodę pozwanemu zgłosił dnia 17 marca 2015r.

(dowód: elektroniczne akta szkody na płycie CD – k. 46: plik (...) k. 100 ,101 akt ”)

Pozwany przedsądownie wypłacił powodowi 7.000zł tytułem zadośćuczynienia.

(okoliczność bezsporne – k. 5v., 36 a ponadto dowód: decyzja o przyznaniu odszkodowania – k. 41-42, elektroniczne akta szkody na płycie CD – k. 46: plik (...) k. 100,101 akt)

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny został przez Sąd ustalony na podstawie dowodów z wybranych dokumentów, płyty CD, opinii biegłych, z zeznań świadków D. M., E. M., K. M. (2), Ł. M., J. M.. Sąd oparł się też na dowodach z przesłuchania powoda.

Na mocy z art. 230 kpc uznano za bezsporne te okoliczności faktyczne przytoczone w pozwie, odpowiedzi na pozew i dalszych pismach procesowych, którym strona przeciwna nie zaprzeczyła, gdyż nie budziły wątpliwości co do zgodności z prawdziwym stanem rzeczy i znalazły potwierdzenie w pozostałym materiale procesowym zgromadzonym w sprawie.

Sąd dał wiarę zeznaniom wszystkich przesłuchanych świadków, albowiem były wyczerpujące i wzajemnie się uzupełniały. Podobnie należy oceniać przesłuchanie powoda.

Za wiarygodne uznano zarówno wszystkie dokumenty urzędowe jak i prywatne, których domniemanie autentyczności wynikające z art. 245 kodeksu postępowania cywilnego – a w odniesieniu do dokumentów urzędowych również zgodności z prawdą tego, co zostało w nich zaświadczone, wynikające z art. 244 kpc – nie zostały podważone. Podobnie należy ocenić informacje zawarte na płycie CD.

Sąd podzielił wnioski biegłych, którzy wydali w sprawie opinię pisemną. W sposób fachowy, rzetelny i profesjonalny przeprowadzili oni swoją analizę, a następnie w oparciu o posiadaną wiedzę specjalistyczną sporządzili pisemny dokument. Opinia jest przejrzysta, jasna i konkretna, a zawarte w niej wnioski i konkluzje należy uznać za zgodne z zasadami logiki i doświadczenia życiowego.

Powód domagał się zasądzenia od pozwanego kwoty 150.000 złotych tytułem zadośćuczynienia za ból i cierpienie jakich doznał po śmierci wnuka. Powód roszczenie swoje wywodził z przepisu 446 § 4 kc.

Pozwany nie kwestionował swojej odpowiedzialności co do zasady. Twierdził jednak, że żądania powoda z tytułu zadośćuczynienia zostały zaspokojone przedsądowo, bowiem wypłacił powodowi kwotę 7.000 zł. Dla celów ugodowych pozwany proponował jeszcze 3 000 zł tytułem zakończenia likwidacji szkody – czemu dał wyraz w piśmie skierowanym do M. S. z 14 maja 2015r.

Zgodnie z treścią art. 446 § 4 kpc, Sąd może także przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Przyznanie zadośćuczynienia pieniężnego ma na celu zrehabilitować krzywdę za naruszenie prawa do życia w rodzinie i ból spowodowany utratą najbliższej osoby, a więc złagodzić cierpienia psychiczne wywołane śmiercią osoby najbliższej i pomóc pokrzywdzonemu w dostosowaniu się do zmienionej w związku z tym jego sytuacji (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 7 lipca 2009 r., II AKa 44/09, LEX nr 523973).

Zadośćuczynienie przewidziane w art. 446 § 4 kc nie jest zależne od pogorszenia sytuacji materialnej osoby uprawnionej i poniesienia szkody majątkowej. Uprawnionymi do żądania kompensaty są wyłącznie członkowie rodziny zmarłego, przy czym muszą być to najbliżsi członkowie tej rodziny. Jest to węższy krąg podmiotów niż osoby bliskie, bo ograniczony do członków rodziny.

W literaturze i orzecznictwie wskazuje się, że na rozmiar krzywdy, o której mowa w art. 446 § 4 kc, mają wpływ przede wszystkim: wstrząs psychiczny i cierpienia moralne wywołane śmiercią osoby bliskiej, poczucie osamotnienia i pustki po jej śmierci, rodzaj i intensywność więzi łączącej pokrzywdzonego ze zmarłym, rola w rodzinie pełniona przez osobę zmarłą, wystąpienie zaburzeń będących skutkiem śmierci osoby bliskiej (np. depresji, lęku), stopień, w jakim pokrzywdzony będzie umiał odnaleźć się w nowej rzeczywistości i zdolność do jej zaakceptowania, wiek pokrzywdzonego (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z 3 czerwca 2011r. III CSK 279/10, niepubl.). Niewątpliwie krzywdę doznaną w wyniku śmierci osoby bliskiej jest bardzo trudno ocenić i wyrazić w formie pieniężnej. Każdy przypadek powinien być traktowany indywidualnie z uwzględnieniem wszystkich okoliczności sprawy, przy czym ocena ta powinna opierać się na kryteriach obiektywnych, a nie na wyłącznie subiektywnych odczuciach pokrzywdzonego. Należy przy tym zaznaczyć, że zadośćuczynienie przewidziane w art. 446 § 4 kc jest odzwierciedleniem w formie pieniężnej rozmiaru krzywdy, która, jak słusznie wskazuje się w literaturze i orzecznictwie, nie zależy od statusu materialnego pokrzywdzonego. Rozmiar zadośćuczynienia może być co najwyżej odnoszony do stopy życiowej społeczeństwa, która pośrednio może rzutować na jego umiarkowany wymiar i to w

zasadzie bez względu na status społeczny i materialny pokrzywdzonego. Przesłanka "przeciętnej stopy życiowej" społeczeństwa ma więc charakter uzupełniający i ogranicza wysokość zadośćuczynienia tak, by jego przyznanie nie prowadziło do wzbogacenia osoby uprawnionej, nie może jednak pozbawiać zadośćuczynienia jego zasadniczej funkcji kompensacyjnej i eliminować innych czynników kształtujących jego rozmiar np. ciężaru gatunkowego naruszonego dobra (wyroki Sądu Najwyższego: z 12 września 2002 r. IV CKN 1266/00 i 3 czerwca 2011 r. III CSK 279/10 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 14 kwietnia 2010 r., I ACa 178/10, niepubl.).

Niewątpliwe nagła i tragiczna śmierć wnuka stanowiła dla powoda znaczny cios. Więzy łączące go ze zmarłym trzeba uznać za trwałe, silne i pozytywne. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż powód po wypadku wziął na siebie organizację pogrzebu wnuka. Obecnie nadal czynnie wspiera rodziców zmarłego czując się do tego zobowiązany i nie bacząc na swój stan emocjonalny. Niewątpliwe cierpienie dodało powodowi przeniesienie ciała żony na inne miejsce pochówku, co było bezpośrednio związane ze śmiercią K. M. (1), a powodowane szlachetnymi pobudkami zmniejszenia traumy u najbliższych członków rodziny. Powód nie może beztrudnie korzystać z radości życia, gdyż jego celem jest wspieranie całej rodziny, przede wszystkim córki, która cały czas nie może pogodzić się ze śmiercią jedyne go syna.

Z drugiej strony zauważyć trzeba, iż powód nie wymagał i nie wymaga pomocy psychiatrycznej ani psychologicznej. Dolegliwości psychiczne związane z żałobą ustępowały samoistnie. Powód ma jeszcze inne wnuczeta. W sprawie nie ustalono, aby w związku ze śmiercią syna powód doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu.

Biorąc powyższe pod uwagę, trzeba przyjąć, iż sumą adekwatną do doznanych przez powoda cierpień byłaby kwota 50.000zł. Suma ta pomniejszona o zadośćuczynienie wypłacone już powodowi przez pozwanego wynosi 43.000zł, które Sąd zasądził w pkt 1 wyroku, oddalając powództwo w pozostałym zakresie, stąd rozstrzygnięcie jak w punkcie 2 wyroku.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 14 ust. 2 zd. I ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U.2013.392 j.t.). Zasądził je od dnia 16 czerwca 2015r., tj. dnia następnego po upływie 90 dni od daty zgłoszenia szkody (17 marca 2015r.) uznając, iż od tego dnia pozwany pozostawał w opóźnieniu.

O kosztach sądowych Sąd orzekł w oparciu o treść art. 100 kpc. Powód wygrał proces w 29 %, natomiast pozwany w 71 %.

Wynik taki Sąd otrzymał po ustaleniu, że skoro wartość dochodzonego przez powoda roszczenia wynosiła 150.000 zł i stanowiła 100 %, a na rzecz powoda zasądzona została tylko część tej kwoty, tj. 43.000zł, to stanowiła ona w przybliżeniu 29 % z całego żądania. Co do pozostałej części Sąd oddalił powództwo, czyli pozwany wygrał proces w 71%.

Wartość kosztów procesu poniesionych w przez powoda w sprawie to 11.756,40zł Składają się na nią: opłata sądowa w wysokości 7.500zł, 639,40zł tytułem wydatku na wynagrodzenie biegłych, wynagrodzenie adwokata wynoszące 3.600zł (wg § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu (t.j. Dz.U. 2013 .461) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa procesowego w wysokości 17 zł.

Wartość kosztów procesu poniesionych w przez pozwanego w sprawie to 3.617zł. Składają się na nią: wynagrodzenie radcy prawnego wynoszące 3.600zł (wg §6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz.U. 2013 . 490) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa procesowego w wysokości 17 zł.

Zgodnie z wynikiem sprawy powód powinien zwrócić pozwanemu 71% poniesionych przez pozwanego kosztów procesu (2.568,07zł), pozwany zaś powodowi - 29% poniesionych przez powoda kosztów procesu (3.409,35zł). Po

wzajemnym potrąceniu (3.409,35zł-2.568,07zł) pozostaje kwota 841,28zł, którą to zasądono od pozwanego na rzecz powoda.

W punkcie czwartym wyroku zarządzono na podstawie art. 84 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U.2016.623 j.t.).